

Baggrunden herfor er, at det efter tilsynets opfattelse er afgørende vigtigt for patienten, at denne, så vidt det er muligt, har en rådgiver ved sin side, når patientens klage skal behandles ved nævnet.

Det følger endvidere af forarbejderne til den seneste ændring af lov om frihedsberøvelse og anden tvang i psykiatrien, at hensynet til patienten blev styrket og præciseret ved bestemmelsen i § 24, stk. 2, sidste pkt., om, at »patientrådgiveren skal så vidt muligt være til stede ved klagens behandling i patientklagenævnet.« Det følger endvidere af forarbejderne, at bestemmelsen ikke indebærer »en absolut pligt til at være til stede. Ved anvendelsen af udtrykket »så vidt muligt« angives således, at der kan forekomme tilfælde, hvor patientrådgiveren undtagelsesvis ikke har mulighed for at deltage.«

Efter gennemgangen af samtlige årsberetninger fra de lokale Psykiatriske Patientklagenævne finder tilsynet det ud fra en samlet betragtning særdeles beklageligt, at der på landsplan er et stort antal klagesager ved de lokale Psykiatriske Patientklagenævne, hvor patientrådgiverne ikke deltager og, at der på landsplan er store forskelle på antallet af sager ved de lokale Psykiatriske Patientklagenævne, hvor patientrådgiveren deltager.

Tilsynet finder endvidere ikke, at der kan være tale om tilfælde af rent undtagelsesvis karakter, når det følger af flere af årsberetningerne, at der i under 2/3 af klagesagerne ved de enkelte lokale Psykiatriske Patientklagenævne deltager en patientrådgiver.

Tilsynet har endvidere bemærket, at det af størstedelen af årsberetningerne ikke fremgår klart, i hvilke typer af klagesager patientrådgiveren har – eller ikke har – givet møde.

Tilsynet skal derfor opfordre til en dialog på tværs af nævnene om problemstillingen for at sikre en ensartet implementering af klagesystemet, især for at sikre en høj og ensartet beskyttelse af de enkelte psykiatriske patienter, der er administrativt frihedsberøvet.

Tilsynet skal i den forbindelse anmode om en tilbagemelding om resultatet af dialogen.

Tilsynet skal afslutningsvis bemærke, at sundhedsministerens vurdering af erfaringerne med det nye klagesystem kan give anledning til, at tilsynet vil have yderligere bemærkninger.«

Foreningen af Statsamtmand har i sit svar af 25. august 2000 til tilsynet skrevet, at »forenin-

gen er helt enig med tilsynet i, at patientrådgiverens tilstedeværelse i nævnets møder er en vigtig del af varetagelsen af de psykiatriske patienters rettigheder i henhold til psykiatriloven, og at det derfor også er væsentligt, at dette sker i så vidt omfang som overhovedet muligt.« Det fremgår endvidere af brevet, at »denne problemstilling vil blive sat på dagsordenen for statsamtmandenes kommende møde den 26. september d.å.«, og at »som ønsket af tilsynet, vil foreningen snarest efter mødet den 26. september orientere om nævnsformændenes drøftelser af det rejste problem.«

5. Besøg på psykiatriske afdelinger m.v.

5.1. Odense Universitetshospital

Tilsynet aflagde den 23. september 1999 et besøg på Odense Universitetshospital, jf. tilsynets beretning for folketingsåret 1998-99, afsnit 4.14. Tilsynet foretog en rundgang i hospitalets Børnepsykiatriske Hus og på hospitalets psykiatriske afdelings afsnit P 5, P 3 og P 2. Tilsynet konkluderede efter besøget:

»Tilsynet finder, at de fysiske rammer i Det Børnepsykiatriske Hus er gode og tidssvarende. Det er bl.a. positivt, at der både med hensyn til indretning og udstyr i vidt omfang synes at være taget hensyn til den særlige patientgruppe, som behandles på afdelingen.

Tilsynet noterer sig, at der ved et femdøgnsafsnit i forhold til et syvdøgnsafsnit på den ene side kan være fordele for patienterne i form af større kontinuitet med hensyn til personale, og at der på den anden side kan være ulemper for patienterne i form af mindre kontinuitet med hensyn til omgivelser.

Tilsynet ønsker ikke at vurdere, om et fem- eller et syvdøgnsafsnit er at foretrække for den særlige patientgruppe, som afsnit P 8 behandler. Tilsynet har imidlertid noteret sig, at afdelingsledelsen har ønsket at ændre afsnittet fra et femdøgnsafsnit til et syvdøgnsafsnit, hvilket dog bl.a. af økonomiske grunde ikke har været muligt.

I stedet for at afsnit P 8 ændres fra et femdøgnsafsnit til et syvdøgnsafsnit, skal afsnittet nu som led i gennemførelsen af omstillingsplanen for Psykiatrisk Afdeling P lukkes. Tilsynet hæfter sig i den forbindelse ved, at de planlagte omstillinger efter Fyns Amts Sygehusudvalgs opfattelse fagligt set er fuldt forsvarlige. Tilsynet noterer